

provincie **HOLLAND**
ZUID

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Aanpak religieus erfgoed

Geachte Statenleden,

Op het gebied van erfgoed hebben wij in het Coalitieakkoord 2019-2023 een aantal onderwerpen benoemd die onze bijzondere aandacht heeft. Eén daarvan is het behoud van religieus erfgoed, onder meer om aan te kunnen sluiten op landelijke programma's. Met deze brief informeren wij u over onze aanpak die bestaat uit de continuering van het ingezette beleid met een beperkte intensivering.

Continuering van beleid

De provincie Zuid-Holland voert een actief erfgoedbeleid op het terrein van de restauratie en de herbesteding van rijksmonumenten. Wat betreft religieus erfgoed heeft dit op twee manieren vorm gekregen. Ten eerste is via de Subsidieregeling restauratie rijksmonumenten Zuid-Holland 2013 in de afgelopen jaren relatief veel subsidie besteed aan de restauratie van kerkgebouwen. Hiernaast is vorig jaar de subsidieregeling aangepast zodat kerkorgels een hogere prioriteit krijgen. Ten tweede is er een aanjager religieus erfgoed aangesteld die intensief betrokken is bij de herbesteding van diverse kerkgebouwen. In het evaluatierapport van de aanjagers die u toegezonden is als bijlage bij de GS-brief van 8 juli (PZH-2020 -744863149) vindt u het overzicht van zijn inspanningen. Via de aanjager is een aantal Adviezen op Maat verstrekt om de herbestedingsprocessen met kennis te ondersteunen. In voornoemde brief hebben wij u geïnformeerd over ons voornemen om de functie van aanjager te continueren met een aanstelling in vaste dienst begin 2021. Deze aanjager zal de hulp bij herbesteding van religieus erfgoed continueren.

Intensivering van beleid

Minister Van Engelshoven van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen is eind november 2018 gestart met een speciaal programma voor de toekomst van het religieus erfgoed (<https://toekomstreligieuserfgoed.nl>). Een belangrijk onderdeel van dit programma is de regeling ter bevordering van het opstellen van kerkenvisies in gemeenten. Het Rijk heeft €9,5 miljoen voor de periode 2019-2021 uitgetrokken om gemeenten financieel te ondersteunen. Inmiddels hebben 17 gemeenten in de provincie Zuid-Holland een uitkering aangevraagd. In januari van dit jaar

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum rechtsonder.

Ons kenmerk
PZH-2020-756660113
DOS-2020-0007990

Bijlagen
-

heeft gedeputeerde De Zoete een brief gestuurd aan alle gemeenten om aandacht te vragen voor de meerwaarde die het opstellen van een kerkvisie kan hebben. Immers het leidt tot een overzicht van alle kerkgebouwen met hun status en gebruik, regulier contact met kerkbesturen in de gemeente en een proactief gesprek over het toekomstig gebruik van kerkgebouwen. Er vindt bezinning plaats, denkprocessen worden opgestart, kennis wordt gedeeld en kerkbesturen helpen elkaar om vraag en aanbod bij elkaar te brengen.

We hebben contact met de gemeente Rotterdam die als eerste grote gemeente klaar is met de kerkvisie. Op dit moment voert de gemeente een pilot uit met 10 eigenaren met als doel de verduurzaming van monumentale religieuze gebouwen. Als provincie zijn wij aangesloten om te delen in hun ervaringen en verlenen een financiële bijdrage. Hiernaast houden we contact met het Platform religieus erfgoed om op de hoogte te blijven van de actuele ontwikkelingen.

Het Erfgoedhuis Zuid-Holland speelt een actieve rol bij het behoud van religieus erfgoed. Zo is in 2019 in de Arminiuskerk te Rotterdam een bijeenkomst georganiseerd waar zo'n 150 deelnemers aanwezig waren. Een bijeenkomst die op 14 mei 2020 in de Onze Lieve Vrouwekerk te Voorburg was gepland, is in verband met Corona niet doorgegaan. In plaats hiervan wordt begin 2021 voor de gemeenten die met de kerkvisie zijn begonnen een digitaal uitwisselingsmoment georganiseerd. Het Erfgoedhuis bezoekt een aantal gemeenten die nog niet hebben aangegeven dat zij een kerkvisie willen gaan opstellen. Via de website van het Erfgoedhuis wordt actuele informatie over de kerkvisie, relevante cursussen en praktijkvoorbeelden beschikbaar gesteld. Hiernaast zal het komende jaar ook meer aandacht worden geschonken aan immaterieel religieus erfgoed door hulp te bieden aan kerkgenootschappen die afscheid moeten nemen van een kerkgebouw om de verhalen die daaraan verbonden zijn met de herbestemde kerkgebouwen te bewaren.

Afsluiting

De aanpak van religieus erfgoed door de provincie kenmerkt zich door laagdrempelige hulp bij het behoud van kerkgebouwen, aan zowel eigenaren als gemeenten. Dit zullen we blijven doen waarbij we verkennen of we in de komende jaren meer kunnen doen bij de verduurzamingsopgave. Wij hopen u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd over onze aanpak van religieus erfgoed zoals vermeld in het Coalitieakkoord 2019-2023.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit